

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i praktisk filosofi

Beslutsfattare	Humanistiska fakultetsstyrelsen
Handläggare	Ulrika Josefsson
Beslutsdatum	2023-10-19
Giltighetstid	2023-11-01 - tills vidare
Sammanfattning	I studieplanen beskrivs utbildningens mål, innehåll och examination samt antagning och urval.

Examensbenämning och ämnesbeskrivning

Examen avser doktorsexamen och licentiatexamen i praktisk filosofi. Praktisk filosofi behandlar frågor om normer, värderingar och ideologier. Till centrala forskningsområden hör moralfilosofi (etik), samhällsfilosofi (politisk filosofi och rättsfilosofi), religionsfilosofi och estetik.

Allmänna nationella mål för doktorsexamen

Enligt examensordningen för doktorsexamen i Högskoleförordningen, Bilaga 2, är målen för doktorsexamen följande:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet
- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning lämna ett väsentligt bidrag till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med det vetenskapliga samhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att inom såväl forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.
- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Allmänna nationella mål för licentiatexamen

Enligt examensordningen i Högskoleförordningen, Bilaga 2, är målen för licentiatexamen följande:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.
- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Ämnesspecifika och kompletterande mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen eller licentiatexamen ska doktoranden

- visa en utökad och fördjupad medvetenhet om den praktiska filosofins metoder och tillämpningsområden

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen eller licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att självständigt bedriva forskning inom praktisk filosofi
- visa förmåga att planera och genomföra undervisning inom praktisk filosofi.
- visa förmåga att planera och genomföra forskningsprojekt
- visa förmåga att producera vetenskapliga publikationer.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen eller licentiatexamen ska doktoranden

- visa fördjupad insikt om den praktiska filosofins möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och dess relation till övriga vetenskaper.

Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kapitel.

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

För att antas till utbildning på forskarnivå i praktisk filosofi krävs utöver grundläggande behörighet även

1. 30 högskolepoäng i praktisk filosofi på avancerad nivå, varav minst 15 högskolepoäng utgörs av ett självständigt arbete, eller motsvarande kunskaper.

2. sådana kunskaper i svenska och engelska som krävs för att tillgodogöra sig obligatoriska kursmoment samt aktivt delta i seminarier och liknande.

Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i praktisk filosofi sker normalt i samband med institutionens utlysning av doktorandanställningar. För antagning fordras att finansieringen av forskarstudierna är säkerställd.

Urval bland sökande ska enligt Högskoleförordningens 7 kapitel ske med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Som grund för detta urval krävs att den sökande bifogar:

1. Uppsatser, självständiga arbeten (examensarbeten) och eventuella publikationer. Dessa bedöms utifrån följande fem kvalitetskriterier, där de två sistnämnda väger tyngst: Adekvat ämnesavgränsning och relevant frågeställning, adekvat disponering av ämnet och strukturering av uppsatsen, adekvat språkbehandling och formalia, vetenskaplig kvalitet, självständighet.
2. En projektskiss om maximalt 2 500 ord i vilken den sökande anger ett forskningsområde att utveckla under forskarutbildningen, motiverar dess relevans samt diskuterar vilka teorier, metoder och material som kan bli aktuella. Projektskissen bedöms utifrån följande kriterier: förtrogenhet med tidigare och aktuell forskning inom området, om frågeställningarna är fruktbara och förankrade i aktuell forskning, genomförbarhet inom utbildningen på forskarnivå samt om skissen gör troligt ett värdefullt bidrag till forskningen. Projektskissen ger även underlag för bedömning av institutionens handledarkompetens inom det forskningsområde som anges.
3. Andra dokument såsom exempelvis rekommendationsbrev.

Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för doktorandens forskningsinriktning. Antagningen kan förutom granskning av insänd meritering även innefatta intervjuer. Beslut om antagning fattas av prefekten efter beredning på institutionen.

Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i praktisk filosofi omfattar för doktorsexamen 240 högskolepoäng och för licentiatexamen 120 högskolepoäng.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand, dels av eget forskningsarbete vilket ska leda fram till en vetenskaplig avhandling.

Doktoranden ska inom ramen för sin utbildning delta i seminarieverksamhet. Doktoranden ska även delta i institutionens gemensamma verksamheter, om inte särskilda skäl föreligger.

Utbildningen omfattar en kursdel som för doktorsexamen omfattar 60 högskolepoäng och för licentiatexamen 30 högskolepoäng enligt följande:

1. Pedagogik och metod (15 hp för doktorsexamen/10 hp för licentiatexamen). Momentet innefattar:
 - a. högskolepedagogisk baskurs (5 hp),
 - b. obligatorisk kurs i forskningsetik på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten (2,5 hp),
 - c. övriga kurser eller färdighetsmoment i pedagogik eller metod.

Den högskolepedagogiska baskursen bör genomgåas det första forskarutbildningsåret.

2. **För doktorsexamen** krävs en fördjupad orientering (15 hp) inom normativ etik, metaetik, tillämpad etik, politisk filosofi, rättsfilosofi, de humanistiska och samhällsvetenskapernas vetenskapsfilosofi, estetik, beslutsteori, religionsfilosofi, den praktiska filosofins historia, eller andra för den praktiska filosofin centrala områden.

För licentiatexamen krävs en fördjupad orientering i praktisk filosofi (10 hp). Momentet innefattar fördjupning inom ett eller två praktisk filosofiska problemområden.

Det närmare innehållet bestäms i samråd med handledare mot bakgrund av doktorandens bakgrundskunskaper och behov och dokumenteras i den individuella studieplanen.

3. **För doktorsexamen** krävs vidare fördjupning inom centrala områden av praktisk filosofi och/eller i centrala områden inom teoretisk filosofi, t ex kunskapsteori, metafysik, handlingsteori, språkfilosofi, medvetandefilosofi, vetenskapsfilosofi, logik eller filosofins historia (15 hp).

För licentiatexamen krävs fördjupad orientering utanför praktisk filosofi (10 hp). Momentet innebär att doktoranden fördjupar eller breddar sina kunskaper i något eller några ämnen utanför den praktiska filosofin som kan relateras till detta ämne och/eller doktorandens forskningsinriktning. Exempelvis kan här väljas kurser i teoretisk filosofi, logik, lingvistik, vetenskapsteori, idéhistoria, statskunskap, psykologi, biologi, medicin, mm.

Det närmare innehållet bestäms i samråd med handledare mot bakgrund av doktorandens bakgrundskunskaper och behov och dokumenteras i den individuella studieplanen.

4. **För doktorsexamen** krävs fördjupning eller breddning inom centrala områden i filosofi (praktisk eller teoretisk), eller annat akademiskt område, vilken är av relevans för doktorandens forskningsinriktning (15 hp).

Det närmare innehållet bestäms i samråd med handledare mot bakgrund av doktorandens behov och dokumenteras i den individuella studieplanen.

Om en doktorand önskar tillgodoräkna poäng från tidigare utbildning ska detta särskilt anges i den individuella studieplanen.

Avhandlingen för doktorsexamen omfattar 180 högskolepoäng. Den kan utformas som en monografi eller en sammanläggningsavhandling. Licentiatuppsats kan ingå som en del i en doktorsavhandling, antingen i omarbetad eller i oförändrad form.

Uppsatsen för licentiatexamen omfattar 90 högskolepoäng.

Doktoranden förväntas avrapportera sitt avhandlingsarbete kontinuerligt. Detta sker i första hand vid något av institutionens seminarier.

Se vidare information i Regler för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten.

Doktorsavhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Vid bedömningen av avhandlingen tas hänsyn till såväl dess innehåll som till försvaret. Avhandlingen bedöms med något av betygen godkänd och underkänd.

Licentiatuppsats försvaras vid ett offentligt seminarium. Vid bedömningen av uppsatsen tas hänsyn till såväl dess innehåll som till försvaret. Uppsatsen bedöms med något av betygen godkänd och underkänd.

Handledning

För varje doktorand ska utses minst två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Minst en av handledarna ska vara anställd vid Göteborgs universitet, normalt vid den institution där doktoranden är placerad. Minst en av handledarna ska ha docentkompetens och minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning.

Doktoranden har rätt till handledning minst enligt den schablon som fastställts av fakultetsstyrelsen (se Regler för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten).

Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

Individuell studieplan

I samband med antagningen upprättar doktorand och handledare, i samråd med doktorandexaminator, en elektronisk individuell studieplan, som ska fastställas senast inom två månader från studiernas påbörjande.

Den individuella studieplanen ska följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen ska tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

I samband med att den individuella studieplanen upprättas har en doktorand rätt att begära att få tillgodoräkna delar av tidigare godkänd utbildning på avancerad nivå eller forskarnivå. Poäng som utgör del av den allmänna eller särskilda behörigheten kan inte samtidigt räknas som poäng på forskarnivå utan måste ersättas med annan kurs. I övrigt gäller följande alternativ.

- En doktorand som på avancerad nivå med godkänt resultat genomgått en kurs som ingår i de obligatoriska eller valfria kurserna på forskarnivå har rätt att begära att kursen ersätts med en annan kurs med samma omfång i den individuella studieplanen. Detta påverkar inte studietiden för doktorsexamen.
- En doktorand som genomfört delar av sin forskarutbildning efter antagning till studier på forskarnivå vid annat lärosäte eller i annat ämne har rätt att begära att dessa delar tillgodoräknas utan att ersättas med annat. Detta påverkar studietiden för doktorsexamen som reduceras i motsvarande omfattning.

Den individuella studieplanen ska innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation.

Övergångsbestämmelser

Doktorander som antagits före 1 november 2023 kan, efter samråd med handledare och doktorandexaminator, hos prefekten begära att få gå över till denna studieplan.